

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ ТА
БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

бакалавра

на тему:

«Управління витратами підприємства»

Виконав: студентка 4 курсу, групи ПТБ-41
спеціальності 076 «Підприємництво,
торгівля та біржова діяльність»

Маковійчук Аліна Володимирівна

Керівник: ст. викладач Лобань О.О.

Рецензент: д.е.н. Легомінова С.В.

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ
Навчально-науковий інститут менеджменту та підприємництва
Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

рівень освіти перший «Бакалавр»

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Завідувач кафедри підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності**

О. М. Гавриш

«10» березня 2020 року

ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Маковійчук Аліні Володимирівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Управління витратами підприємства

керівник роботи Лобань Ольга Олександрівна, ст. викладач,

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від «24» березня 2020 року № 487

2. Строк подання студентом роботи 25 травня 2020 року

3. Вихідні дані до роботи: законодавчі та нормативні акти України; наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів; офіційний сайт ПАТ «Укрпошта», Міністерства фінансів України; річні звіти та первинна документація ПАТ «Укрпошта»; результати опитування та власних спостережень.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

1. Теоретичні аспекти управління витратами підприємств
2. Аналітичне дослідження управління витратами ПАТ «Укрпошта»
3. Підходи до подолання проблем управління витратами

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових графіків та таблиць): 5 рис., 6 табл.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Лобань О.О. старший викладач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	17.03.2020р.	27.03.2020р.
2	Лобань О.О. старший викладач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	27.03.2020р.	15.04.2020р.
3	Лобань О.О. старший викладач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	15.04.2020р.	05.05.2020р.

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Визначення тематики, вибір наукового керівника, уточнення теми	05.03.2020р.	Виконано
2	Розробка та складання плану дипломної роботи бакалавра	17.03.2020р.	Виконано
3	Підготовка 1 розділу	27.03.2020р.	Виконано
4	Підготовка 2 розділу	15.04.2020р.	Виконано
5	Підготовка 3 розділу	05.05.2020р.	Виконано
6	Висновки	07.05.2020р.	Виконано
7	Підготовка остаточного варіанту роботи	12.05.2020р.	Виконано
8	Подання роботи для перевірки на академічний плагіат	25.05.2020р.	Виконано
9	Написання відгуку науковим керівником	26.05.2020р.	Виконано
10	Зовнішня рецензія	26.05.2020р.	Виконано
11	Оформлення та представлення роботи на кафедру та попередній захист	26.05.2020р.	Виконано
12	Підготовка доповіді, презентації та ілюстративного матеріалу	28.05.2020р.	Виконано
13	Захист дипломної роботи бакалавра	10.06.2020р.	Виконано

Студент _____
(підпис)

Маковійчук А.В.

Керівник роботи _____
(підпис)

Лобань О.О.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА	8
1.1. Витрати підприємства: поняття, характерні особливості, класифікація	8
1.2. Управління витратами: поняття, характерні особливості	20
1.3. Особливості управління витратами на підприємстві з надання послуг	29
РОЗДІЛ 2. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПАТ «УКРПОШТА»	42
2.1. Загальна характеристика ПАТ «Укрпошта» та її місце на ринку послуг	42
2.2. Особливості організаційної структури ПАТ «Укрпошта»	52
2.3. Особливості управління витратами ПАТ «Укрпошта»	70
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПАТ «УКРПОШТА»	81
3.1. Основні проблеми управління витратами ПАТ «Укрпошта»	81
3.2. Підходи до подолання проблем управління витратами ПАТ «Укрпошта»	87
ВИСНОВКИ	92
ДОДАТКИ	93
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	104

ВСТУП

Актуальність дослідження. В умовах нестабільності економіки України, загострення кризових явищ у суспільстві виникає нагальна потреба в ефективних механізмах активізації виробництва у галузях економіки та пошуку інструментів, які б дозволили зняти соціальну напругу та забезпечити сталий розвиток галузей економіки. Одним з таких інструментів є управління витратами підприємства.

Недосконале управління процесами формування витрат призводить до неефективної діяльності підприємств і зниження їх можливості щодо наповнення доходної частини державного бюджету. Неготовність управлінської системи підприємств до роботи в умовах розвитку глобалізаційних процесів, посилення конкуренції на світових ринках та жорстка фіскальна політика з боку держави призвели до значного скорочення обсягів прибутковості підприємств. Це зумовило необхідність пошуку нових ефективних методів та способів адміністрування, розподілу витрат, які б передбачали максимальне використання виробничого, збутового та фіскального потенціалу підприємств і зростання їх конкурентоспроможності на українському і світовому ринках.

Проблемам управління витратами присвячено наукові праці як вітчизняних учених України: Ф.Ф.Бутинця [1], С.Ф. Голова[2], Т.П. Карпова [3], Л.В. Нападовська [4], Ю.С. Цал-Цалко [5], В.М. Панасюк [6], О. Попов[7], М. Голова [4], І. Давидовича[9], О. Крушельницької [10], А. Турила[11], Л.В. Білецька [12], Л.Г. Цимбалюк, Н.П. Скригун, Л.І. Антошкіна[13], Р.А. Фатхудінов[14], О.С. Іванілов [15], П.Й. Атамас [16], С.Ф. Покропивний[17], так і наукові праці зарубіжних вчених: К. Друрі [18], Д. Міддлтон [19], Р. Ентоні, Дж. Ріс [20], Т. Стоун [21], О. Тоффлер [22], Ч. Хорнгрен, Дж. Фостер [23],

Високо оцінюючи вклад вищезгаданих науковців у розробку теоретико-методологічних основ управління витратами, слід відмітити, що все ж залишаються недостатньо дослідженими питання визначення економічної сутності витрат, методичних підходів до оцінки ефективності управління ним на різних етапах управлінського процесу, розробки прогресивних моделей

управління для підприємств різної форми власності в умовах посилення конкуренції на ринках та глобалізації економіки. Необхідність поглибленого розгляду і вирішення цих проблем зумовили вибір теми дипломної роботи, її актуальність та значення для науки і практики.

Метою дипломної роботи є поглиблення теоретичних, методичних підходів та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення управління витратами підприємства з метою підвищення його конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості.

Завданнями дипломної роботи є:

- систематизувати основні наукові теорії щодо понять, характерних особливостей, класифікацій витрат;
- розкрити існуючі методичні підходи до управління витратами підприємства;
- проаналізувати динаміку і структуру витрат ПАТ «Укрпошта» і фактори впливу на їх формування;
- оцінити систему розподілу та використання витрат ПАТ «Укрпошта»;
- розробити стратегію забезпечення прибутковості ПАТ «Укрпошта» та надати пропозиції щодо оптимізації витрат підприємства;
- обґрунтувати шляхи оптимізації діяльності підприємства на основі поліпшення управління потенціалом прибутковості.

Об'єктом дослідження є процес управління витратами підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних і практичних аспектів управління витратами підприємства. Поглиблені дослідження здійснені на матеріалах ПАТ «Укрпошта».

Методологія і методи дослідження. Методологічною базою наукового дослідження є праці вітчизняних та зарубіжних науковців, присвячені проблемі щодо оптимізації витрат підприємства.

Поставлені завдання вирішувалися за допомогою комплексу загальнонаукових та спеціальних методів дослідження. Із загальнонаукових методів було використано: метод дедукції – для побудови структури роботи, вивчення предмету дослідження з урахуванням принципу єдності і

взаємозалежності окремих його частин; історичний метод – для вивчення еволюції трактування сутності витрат; метод синтезу – для уточнення категоріального апарату дипломної роботи; метод аналізу – для удосконалення класифікації витрат та метод індукції – для формування висновків до дипломної роботи.

Окрім загальнонаукових методів було широко використано спеціальні методи дослідження, а саме: метод вертикального та горизонтального аналізу балансу, метод фінансових коефіцієнтів – для оцінки фінансового стану досліджуваного підприємства; метод факторного аналізу – для оцінки впливу різних факторів на витрати; метод виробничого левериджу – для оцінки можливості нарощування обсягів виробництва товарів; метод фінансового левериджу – з метою визначення доцільності залучення позикових коштів для фінансування підприємства.

Апробація результатів бакалаврської роботи. Основні положення, теоретичні та практичні розробки і наукові результати бакалаврської роботи апробовані на: I Міжнародній науково-практичній конференції «Підприємницька, торговельна, біржова діяльність: тенденції, проблеми та перспективи розвитку» (м. Київ, Державний університет телекомунікацій, 11 лютого 2020 р.).

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів, офіційні дані Державної служби статистики України, Міністерства фінансів України, річні звіти та первинна документація ПАТ «Укрпошта»; результати опитування та власних спостережень.